

**Riksdagens
bankfullmäktiges
berättelse
för år 1975**

Helsingfors 1976

RIKSDAGENS
BANKFULLMÄKTIGES BERÄTTELSE
FÖR ÅR 1975
*
TILL
RIKSDAGENS BANKUTSKOTT

INNEHÅLL

<i>Finlands Banks verksamhet</i>	3	Inventeringen och inspektionen av avdelningskontoren	17
Den ekonomiska utvecklingen under 1975	3	Längmanska och Rosenbergska fonderna	17
Finlands Banks penningpolitik	4	Fonden för Finlands självständighets jubileumsår 1967 (Sitra)	18
De penningpolitiska åtgärderna	4	Dagslänemarknaden och räntan på denna	18
Specialkreditarrangemang	6	Ändring av § 4 och 30 i reglementet för Finlands Bank	18
Finlands Banks valutapolitik	7	Ändring i bankens avlöningsstat	18
Utvecklingen på den internationella valutamarknaden	7	Ändring av Finlands Banks pensionsbestämmelser	19
Avistamarknaden	8	Tillstånd för Mortgage Bank of Finland Oy att uppta utländsk kredit	19
Terminsmarknaden	9	Förslag till en lag om utjämning av vissa poster i anslutning till växelmynten	19
Bilaterala betalningsarrangemang	9	Tillstånd till köp av fast egendom	19
Långfristiga utländska kapitalrörelser	9	Aktieteckningar och köp	20
Finlands Banks balansräkning och resultaträkning	10	Den nya 500 marks sedeln	21
Utlandet	10	Förverkligande av sedeltryckeriets byggnadsplan	21
Finansieringsinstitutet	11	Justering av befattningshavarnas avlöning	21
Den offentliga sektorn	12	Utländska agenturbanker	22
Företagen	13	Beviljade understöd	22
Utelöpande sedlar och mynt samt depositionsbevis	13	Direktionen	22
Sedelutgivningsrätten och dess användning	14	Kontrollanterna vid avdelningskontoren	22
Bokslutet	14	Bankfullmäktige	23
Av bankfullmäktige handlagda ärenden	17	Revisorererna	24
Revisionen	17		
Granskningen av lånerörelsen och valutahandeln	17		

Finlands Banks verksamhet

Den ekonomiska utvecklingen under 1975

Alltsedan senare hälften av 1974 har den internationella konjunkturedgången återspeglats i en klar försvagning av exportefterfrågan, och under 1975 minskade varuexportens volym med närmare en femtedel. Då den inhemska efterfrågan emellertid höll sig livlig, sjönk totalproduktionen endast obetydligt. Mot slutet av året blev man tvungen att inskränka produktionen på allt flera områden, och sysselsättningsläget försämrades snabbt. Arbetslösheten för året i genomsnitt stannade likväl vid 2.2 %. Även om stegringen i importpriserna tydligt avtog, fortsatte den snabba inflationen, vilket berodde på att de inhemska produktionskostnaderna steg. Bristen på jämvikt i utrikeshandeln skärptes och bytesbalansens underskott blev 7.9 mrd mk.

Den allmänna avmattningen inom den ekonomiska aktiviteten och köparnas strävanden att skära ned sina lager ledde till att volymen av skogsindustriprodukternas export minskade med närmare en tredjedel under 1975. För metallindustrins produkter stannade exportvolymen på föregående års nivå, vilket inte endast berodde på att efterfrågan på den lätta metallindustrins produkter försvagades utan även på att den tunga metallindustrins exportleveranser i avsevärd utsträckning uppsköts till år 1976. Efterfrågeminskningen i de västliga avnämrländerna kom även tydligt till synes genom nedgången i exportvolymen för övriga produkter. Exportpriserna steg ännu under första halvåret, men efter halvårsskiftet började de sjunka. I genomsnitt låg de 18 % högre än ett år tidigare. På grund av den kraftiga minskningen i varu- och tjänsteexportens volym stannade exportinkomsterna på föregående års nivå.

Den privata investeringsverksamheten var med hänsyn till konjunkturläget allttjämt rätt livlig under 1975. Speciellt industriinvesteringarna ökade, vilket berodde på de projekt som

igångsatts under högkonjunkturen. Också byggnadsinvesteringarna inom flera servicenäringar tilltog emellertid avsevärt till följd av slopan- det av investeringsskatten vid slutet av år 1974. Bostadsproduktionen fick under fjolåret en nedåtgående riktning. Antalet färdigställda bostäder uppgick ännu till omkring 69 000, varav dock en del förblev osäld.

Hushållens disponibla realinkomster steg inte just alls. Deras sparkvot sjönk tydligt och de reella konsumtionsutgifterna växte något. Mest ökade anskaffningarna av varaktiga konsumtionsvaror. På grund av prishöjningar minskade konsumtionen av alkoholdrycker och tobak.

För att minska importtrycket försökte man dämpa den inhemska efterfrågan genom att begränsa också den offentliga efterfrågans tillväxt. Den offentliga konsumtionen steg dock snabbare än under 1974. Eftersom sysselsättningsläget under största delen av året var gott, blev ökningen i volymen av de administrativa investeringarna obetydlig. Stegningen i pris- och kostnadsnivån medförde emellertid en fortsatt snabb uppgång i de nominella offentliga utgifterna. Då dessutom finansinvesteringarna och inkomstöverföringsutgifterna inom statshushållningen växte snabbt, blev statshushållningens kassaunderskott anmärkningsvärt stort.

På grund av nedgången i exportindustrins och skogshushållningens produktion började totalproduktionen sjunka mot slutet av 1975 och stannade för året i genomsnitt på samma nivå som ett år tidigare. Kapacitetsutnyttjandegraden blev i allmänhet lägre än under motsvarande konjunkturfaser tidigare. Inom många industribranscher och framför allt inom trä- och pappersindustrin hölls produktionen i gång tack vare lagerproduktion. Det anmärkningsvärdaste undantaget från den nedåtgående utvecklingsriktningen uppvisade metallindustrin, som tack vare att orderstocken sedan tidigare var god och på grund av att arbetskraftsbristen till största delen upphört fick en avsevärt större produktion än ett år tidigare.

Nedgången inom exportindustriproduktionen återspeglades rätt långsamt i sysselsättnings-siffrorna. Arbetslösheten för hela året i genomsnitt blev internationellt sett låg. Sysselsättningen försämrades emellertid kännbart mot slutet av året beroende på att de indirekta verkningarna av exportens avmattning spridde sig till andra områden och på att recessionen inom byggnadsverksamheten blev snabbare. De regionala skillnaderna i arbetslösheten började åter tillta. Orsaken var framför allt den snabba produktionsminskningen inom byggnadsverksamheten och skogshushållningen. I södra Finland kom försvagningen i sysselsättningsläget till en början till synes i att efterfrågeöverskottet på arbetskraft gradvis försvann. Mot slutet av året ökade produktionsstoppen och permitteringarna av arbetskraft inom industrin.

Konsumentpriserna steg under 1975 med 18 % eller något snabbare än föregående år. Ökningen berodde i huvudsak på att de inhemska produktionskostnaderna steg. Uppgången började emellertid tydligt avta för byggnadskostnadernas och mot slutet av året även för partiprisernas del. Om man även beaktar semesterpenningen, steg löntagarnas förtjänstnivå ifjol med 23.1 %, vilket betydde att realförtjänsternas tillväxttakt ökade.

Uppgången i varuimportens volym fortsatte ännu under de första månaderna av 1975, och isynnerhet importen av investeringsvaror och konsumtionsvaror ökade betydligt. För att dämpa importen infördes under mars månad för omkring 50 % av varuimporten ett system med 6 månaders importdepositioner. En importdeposition uppgår i genomsnitt till 20 % av cif-värdet av den import som ligger till grund för depositionen. Delvis beroende på importdepositionernas åtstramande inverkan på finansieringsmarknaden men framför allt på den allmänna försvagningen av den ekonomiska aktiviteten sjönk importvolymen under senare halvåret och stannade för hela året på samma nivå som ett år tidigare. Stegringen i importpriserna blev långsammare under 1974 eller 9 %. Följaktligen ökade även värdet av varuimporten med 9 %. Utrikeshandelns bytesförhållande förbättrades med 9 procentenheter för hela året i genomsnitt, även om en försvagning inträffade under senare hälften av året.

Underskottet i handelsbalansen växte allt-

jämt och uppgick till 7.7 mrd mk. Bytesbalansens underskott var nästan 7.9 mrd mk eller 8 % av bruttonationalprodukten. Av underskottet finansierades drygt 5 mrd mk av nettoimport av långfristigt kapital. Företagens och bankernas nettoimport av kortfristigt kapital belöpte sig till c. 3.2 mrd mk. Finlands Banks reserv av konvertibla valutor reducerades under året med drygt 300 Mmk. Den skuld på knappt 400 Mmk, som vid årets ingång fanns på kontona i bundna valutor, övergick under årets lopp i en nästan lika stor fordran.

Utom investeringsökningen och den svaga inkomstutvecklingen var det importdepositionerna, som under 1975 bidrog till att öka företagssektorns behov av utländsk finansiering. Då det inhemska sparandet samtidigt tydligt försvagades, steg det utländska kapitalets andel av finansieringen av de fasta investeringarna och lagerökningarna till en femtedel och blev därigenom dubbelt så stor som under 1974. Tillväxten i depositionsbankernas utlåning saktade av och uppgick till knappt 20 %. Då inlåningen samtidigt steg med 19 %, växte bankernas utlåningsöverskott med närmare 1.3 mrd mk. I affärsbankerna ökade utlåningsöverskottet med 1.6 mrd mk. Dessa finansierade skillnaden genom upplåning i utlandet och Finlands Bank. För de övriga finansieringsinstitutens och statens utlåning blev tillväxttakten snabbare. Statshushållningen hade i motsats till vad fallet varit under de två föregående åren en lättande inverkan på finansieringsmarknaden, vilket berodde på att staten avvecklade sina tidigare finansieringsreserveringar.

Finlands Banks penningpolitik

De penningpolitiska åtgärderna

Den fortsatta skärpningen av betalningsbalansproblemen och den snabba inflationen uppställde i förening med de försvagade sysselsättningsutsikterna snäva gränser för 1975 års penningpolitik. Banken försökte hela året hålla finansieringsmarknaden ytterst stram. De negativa verkningar, som den allmänna stramheten hade på sysselsättningen och den ekonomiska tillväxten, lindrades genom att bankens selektiva kreditgivning effektiviserades. De kreditpolitiska direktiven förutsatte ökad selektivitet även i penninginrättningarnas utlåning.

Ett tillskott till den penningpolitiska arsenalen var dagslånemarknaden, vilken fungerade under Finlands Banks överinseende.

Den utvidgning av produktionskapaciteten, som var nödvändig för att jämvikten i betalningsbalansen skulle kunna återställas på lång sikt, å ena sidan och behovet av en allmän begränsning av den inhemska efterfrågan å andra sidan inverkade ännu under början av året på hur penningpolitiken förverkligades. För att finansiera de produktiva investeringarna tilläts även en ökning av den utländska kapitalimporten.

I januari sände Finlands Bank penninginstituten ett cirkulär om personliga krediter. Däri förutsattes, att det inflytande sparkapitalet i högre grad än tidigare skulle koncentreras till produktiva investeringar och till med dessa nära sammanhängande bostadsinvesteringar o.a.d. investeringar. I detta syfte skulle en gallring ske i de personliga krediterna. Vidare underströks betydelsen av förhandssparande som en förutsättning för att personliga krediter skulle kunna erhållas liksom av en ännu strängare gallring än tidigare särskilt av sådana personliga krediter som ökade konsumtionen.

Den kraftiga försämringen av betalningsbalansen under årets första månader tvingade Finlands Bank att allt mera förflytta tyngdpunkten för penningpolitiken så, att denna begränsade den inhemska efterfrågan, delvis t.o.m. på bekostnad av de produktiva investeringarna. Finlands Bank beslöt i mars att ändra villkoren för centralbankskrediten i fråga om överskridning av kvoterna. Rätten till överskridning av kvoterna mot tillägsränta begränsades alljämt till 50 %. Bankernas möjlighet att täcka därutöver förekommande behov av finansiering genom automatiska obligationstransaktioner upphävdes däremot. Tilläggsfinansiering i form av terminshandel med obligationer förutsatte i fortsättningen förhandlingar med Finlands

Bank om skötseln av vederbörande banks likviditet.

Det av statsrådet på våren införda arrangementet med importdepositioner och de av Finlands Bank i anslutning därtill utfärdade restriktionerna för finansieringen av importdepositionerna hade även en åtstramande verkan på finansieringsmarknaden. I genomsnitt uppskattades drygt 200 Mmk per månad inflyta i Finlands Bank i form av importdepositioner under en tid av sex månader. För att depositionsernas selektivt åtstramande inverkan på finansieringsmarknaden och sålunda framför allt deras importdämpande effekt skulle bli så stor som möjligt, förutsatte Finlands Bank i sina direktiv, att depositionserna inte skulle finansieras med utländska krediter. Finlands Bank underströk även, att penninginstituten inte skulle godta importdepositionerna som motivering för en höjning av importföretagens kreditlimiter eller för beviljande av nya krediter.

Arrangemanget med importdepositioner väntades under senare halvåret småningom få en åtstramande inverkan på finansieringsmarknaden. Att importen av utländskt kapital blev rikligare än väntat och att statens likviditet avsevärt försvagades, bidrog emellertid under sommarens lopp till en lättnad på den inhemska finansieringsmarknaden. Då underskottet i bytesbalansen ytterligare växte, beslöt Finlands Bank att den 1 oktober sänka affärsbankernas centralbankskreditkvoter med drygt 10 %. Härigenom sjönk kvoternas summa från 2 800 Mmk till 2 500 Mmk. Kvoternas fördelning på de olika bankerna och de övriga villkoren för kvotfinansieringen bibehölls oförändrade. Samtidigt skärpte Finlands Bank sin hållning till importen av utländskt kapital. Avsikten därmed var dels att upprätthålla stramheten på finansieringsmarknaden, dels att dämpa skuldsättningen i utlandet.

Affärsbankernas centralbankskreditkvoter och deras fördelning på olika banker sedan

	1. 12. 1970, Mmk						
	1. 12. 1970— 30. 9. 1971	1. 10. 1971— 31. 8. 1973	1. 9. 1973— 31. 1. 1974	1. 2. 1974— 30. 4. 1974	1. 5. 1974— 17. 6. 1974	18. 6. 1974— 30. 9. 1975	1. 10. 1975—
ACA	154	210	266	378	420.0	498.4	445
FBF	253	345	437	621	645.6	716.8	640
HAB	55	75	95	135	141.6	162.4	145
KOP	253	345	437	621	667.2	767.2	685
SCAB	176	240	304	432	508.8	638.4	570
ÅAB	6.6	9	11.4	16.2	16.8	16.8	15
Summa	897.6	1 224	1 550.4	2 203.2	2 400.0	2 800.0	2 500

I de kreditpolitiska direktiv, som följde på dessa penningpolitiska beslut, uppmanades penninginstituterna att såvitt deras likviditet tillät med hjälp av en selektiv kreditgivning mildra de negativa verkningarna av den allmänna stramheten på finansieringsmarknaden. I jämförelse med tidigare direktiv flyttades den selektiva finansieringens tyngdpunkt tydligt från de produktiva investeringarna till ett sysselsättningsfrämjande täckande av behovet av driftskapital. Som kreditobjekt med förtursrätt betraktades utom lönsamma industriinvesteringar även behovet av driftskapital och finansieringen av inhemska produkter för upplagring; denna finansiering syftade till att hålla produktionen på en rimlig nivå i företag, som är företagsekonomiskt bärkraftiga och som har goda avsättningsmöjligheter på något längre sikt. Även av staten delvis finansierad bostadsproduktion förutsattes få samma behandling.

Den strängaste gallringen skulle utom för finansieringen av konsumtion företas bl.a. i fråga om finansieringen av importvarulager och av servicenäringarnas kapacitetsutvidgningar. Också kommunala, icke-produktiva investeringar konstaterades vara kreditobjekt, som skulle gallras allra strängast. Dessutom uppmanades penninginstituterna att vid beviljande av kreditlöften på längre sikt utgå ifrån att penningpolitiken alltjämt kommer att vara stram och även under följande konjunkturuppsving sannolikt från början kommer att ha en starkt dämpande verkan för att uppgången skall kunna utnyttjas till att förbättra jämvikten i bytesbalansen.

Finlands Banks ordinarie specialkreditarrangemang effektiviserades ytterligare under året för att trygga finansieringsmöjligheterna för såväl exportföretagen som de företag som konkurrerar med importen. I avsikt att stärka sysselsättningen deltog Finlands Bank dessutom genom tillfälliga arrangemang i finansieringen av både exportlager och råvirkesaffärer. Finlands Bank gjorde på hösten en hemställan om att statsrådet skulle bevilja företagen tillstånd att under 1976 ta sina investeringsfonder i användning.

Den 1 september öppnade Finlands Bank en dagslånemarknad för att förbättra finansieringsmarknadens funktion och effektivera penningpolitiken. På denna fick de till centralbankskredit berättigade affärsbankerna rätt att

uppta krediter eller göra depositioner för en dag i sänder. Centralbankskreditkvoterna till grundränta, vilka mot tilläggsränta kunde överstridas, förblev alltjämt stommen i penningpolitiken. Banken ville med dagslånemarknaden komplettera kvotpolitiken närmast genom att lindra de olägenheter, som kortfristiga variationer i likviditeten hade gett upphov till på finansieringsmarknaden. Samtidigt erbjöds en enhetlig ram för den dagslåneverksamhet, som affärsbankerna redan länge praktiserat sinsemellan och som varit avsedd att utjämna likviditetsskillnader mellan bankerna.

Stramheten i penningpolitiken återspeglades under 1975 i huvudsak i en försvagning av bankernas likviditet, medan utlåningens tillväxttakt inte ännu i högre grad avtog. Likviditetsförsvagningen bidrog till en ökning av affärsbankernas skulder till centralbanken. På dessa skulder blev bankerna tvungna att erlagga allt högre tilläggsräntor samtidigt som de även i stigande utsträckning måste ty sig till dagslånemarknaden. För denna hade Finlands Bank strax från början fastställt en rätt hög räntenivå, som tidvis närmade sig den av bankfullmäktige föreskrivna övre gränsen på 30 %. Den allmänna räntenivån förblev däremot oförändrad hela året.

Finlands Bank fortsatte även under 1975 transaktionerna med depositionsbevis. I samband med att statshushållningen, som flera år i rad hade uppvisat överskott, under redogörelseåret ledde till ett underskott, sjönk beloppet av depositionsbevisen från 1 040 Mmk till 250 Mmk. Störst var depositionsbevisens belopp i mars, då det uppgick till 1 660 Mmk, och minst eller 100 Mmk i mitten av december.

Specialkreditarrangemang

Finlands Bank fortsatte att genom affärsbankernas och Postbankens förmedling finansiera kortfristiga exportkrediter och nyexportkrediter samt deltog alltjämt i finansieringsarrangemang med inhemska leveranskrediter. Dessa arrangemang var ett medel att oavsett den allmänna stramheten på finansieringsmarknaden stödja finansieringen av exportindustrin och den importkonkurrerande industrin. Det sammanlagda kreditbeståndet för dessa tre ordinarie specialkreditarrangemang steg under året till 825 Mmk. Härav bestod 402 Mmk av inhemska leveranskrediter, 295 Mmk av

kortfristiga exportkrediter och 128 Mmk av nyexportkrediter.

Med anledning av att exportefterfrågan på skogsindustrins produkter hade försvagats, beviljade Finlands Bank skogsindustrin inte endast tillstånd att utnyttja utländska krediter utan även inhemska finansieringshjälp i syfte att främja produktionen och sysselsättningen inom denna industrigren. I november beslöt banken dessutom att delta i finansieringen av de råvirkesaffärer, om vilka avtal ingåtts 26. 11. 1975—28. 2. 1976. Åtgärden syftade till att stärka sysselsättningen och hålla skogsindustrins råvirkeslager på en skälig nivå.

Inom ramen för finansieringsarrangemang med inhemska leveranskrediter finansieras den inhemska industrins leveranser av kapitalvaror till inhemska beställare. I finansieringen deltar Finlands Bank, affärsbankerna och Postbanken. Finlands Bank ändrade i november villkoren för arrangemang bl.a. så, att någon absolut nedre gräns inte mera uppställdes för storleken av de ifrågakommande affärerna. Finlands Banks finansieringsandel utgjorde under redogörelseåret alltjämt 30 % av den kreditfinansierade delen av köpeskillingen och räntan på krediterna 9 ¼ %. Den orderstock som låg till grund för finansieringsarrangemang steg under året till 2 218 Mmk. Ökningen berodde framför allt på den alltjämt kraftiga investeringsverksamheten inom skogsindustrin. Vid årets slut var det sammanlagda beloppet av kreditreserveringarna 1 734 Mmk, varav Finlands Banks andel utgjorde 507 Mmk. Kreditbeståndet uppgick vid utgången av året till sammanlagt 1 534 Mmk. Härav utgjorde Finlands Banks andel 402 Mmk.

Villkoren för finansieringsarrangemang med nyexportkrediter bibehölls oförändrade under 1975. Arrangemang är avsett för finansieringen av det tilläggsbehov av driftskapital under tillverkningsstiden, som på grund av exportökning uppstår inom småindustrin och den medelstora industrin. Det berörde under redogörelseåret sådana företag, vilkas årliga omsättning underskred 100 Mmk. Den övre gränsen för krediterna till enskilda företag var 2 Mmk och den ränta, som de finansierande bankerna uppbar för krediterna, 8 ½ %. Beloppet av nyexportkrediter växte under året från 90 Mmk till 128 Mmk. De största kredittagargrupperna var textil-, beklädnads- och läderindustrin (33 % av kreditbeståndet) samt

metall- och verkstadsindustrin (33 %). Nyexportkrediter utnyttjades vid årets slut av 373 företag.

Finansieringsarrangemang med kortfristiga exportkrediter är avsett för finansieringen av sådana högst 12 månaders exportkrediter, som beviljats utländska köpare i anslutning till i konvertibla valutor betalbar export. Villkoren för arrangemang ändrades inte under året. De finansierande bankerna uppbar av företagen en ränta om 8 ½ %. Kreditbeståndet uppgick vid redogörelseårets slut till 295 Mmk, vilket var 21 Mmk mera än vid utgången av föregående år. Av kreditbeloppet representerade krediterna till den elektrotekniska industrin 29 %, till övrig metall- och verkstadsindustri 24 % samt till textil-, beklädnads- och läderindustrin 15 %. Finansieringen utnyttjades vid årets slut av 393 företag.

Finlands Banks valutapolitik

Utvecklingen på den internationella valutamarknaden

Under redogörelseåret tillämpades på den internationella valutamarknaden systemet med flytande kurser, vilket hade blivit allmänt år 1973. Marknaden var relativt lugn, om man jämför med förhållandena under tidigare år. Flera länders centralbanker blev emellertid tvungna att intervensera med stöckköp och andra åtgärder på valutamarknaden för att stabilisera kursutvecklingen.

Förändringarna i räntenivån i Förenta staterna och Europa var rätt obetydliga. Under årets lopp försökte man stimulera den ekonomiska aktiviteten genom sänkning av diskontona och andra räntor. De pessimistiska förväntningarna om olika länders betalningsbalansutveckling och isynnerhet om konjunkturutvecklingen, vilka den internationella recessionen gett upphov till, präglade utvecklingen av såväl dollarkursen som kurserna på andra viktiga valutor. US-dollarrens kurs försvagades inom loppet av ett halvt år med omkring 5 % i förhållande till de andra viktigaste valutornas kurser. Under tredje kvartalet förstärktes dollarn emellertid och höll sig i genomsnitt oförändrad under resten av året.

Franska francen återgick den 10 juli till det mellan EG-länderna tillämpade kurssystemet efter att i ett och ett halvt års tid ha stått utanför detta. Åtgärden hade inte någon större inverkan på kursen, eftersom francen redan tidigare hade nått systemets kursnivå. D-

marken var nästan hela tiden den svagaste valutatan inom EG-ländernas kurssystem. Detta berodde närmast på de låga räntorna och lättningen i penningpolitiken i Förbundsrepubliken Tyskland. Engelska pundet, som redan tidigare lösgjort sig från systemet, fortsatte att försvagas till följd av den höga inflationsgraden i landet, det svaga betalningsbalansläget och de oroväckande utsikterna för den närmaste tidens ekonomi.

Priset på guld sjönk avsevärt under redogörelseåret. Per uns var priset i London vid 1974 års utgång 188 dollar och ett år senare 141 dollar. Nedgången under året var sålunda 47 dollar per uns eller 25 %.

Utvecklingen av index för finska markens externa värde under 1975¹

	mars	juni	september	december
Vägd med betalningsvalutornas andelar	101.0	101.2	101.5	101.5
Vägd med utrikeshandelsandelarna	101.7	101.8	100.7	100.6

¹ På basen av månadernas genomsnittliga säljkurser, december 1974 = 100.

Den finländska säljkursen för US-dollar förstärktes under redogörelseåret med 8.4 %, för svenska kronan med 0.3 % och för rubeln med 4.4 %. D-markens säljkurs sjönk däremot

med 0.7 % och pundets med 6.9 %. De av Finlands Bank för valutorna noterade säljkurserna vid slutet av år 1974 och år 1975 framgår av följande tabell.

Valutornas säljkurser vid slutet av 1974 och 1975

Valutaslag	31. 12. 1974 mk	31. 12. 1975 mk
New York	US \$ ¹ 3.560	3.859
Montreal	C \$ ¹ 3.600	3.800
London	£ ¹	
Stockholm	Skr 87.65	87.90
Oslo	Nkr 68.60	69.25
Köpenhamn	Dkr 63.50	62.60
Frankfurt a. M.	DM 148.50	147.45
Amsterdam	Hfl 142.80	143.70
Bryssel	FB 9.900 ²	9.770 ²
	9.890 ³	9.590 ³
Zürich	Sfr 141.00	147.50
Paris	FF 80.30	86.40
Rom	Lit 0.5550	0.5670
Wien	ÖS 20.95	20.92
Lissabon	Esc 14.60	14.25
Madrid	Ptas 6.45	6.49
Tokyo	Yen 1.200	1.270
Reykjavik	Ikr 3.15	2.32
Moskva, clearing	Rub ¹ 4.877	5.091

¹ Per en enhet, resten per 100 enheter.

² Kommersiell kurs.

³ Icke-kommersiell kurs.

Avistamarknaden

Valutakurserna var även i Finland flytande. Vid slutet av 1975 befann sig markens externa värde på i stort sett samma nivå som ett år tidigare. För året i genomsnitt var det externa värdet emellertid enligt den med utrikeshandelsandelarna vägda indexen 1.7 % lägre än genomsnittet för 1974. Marken försvagades under början av året till följd av utrikeshandelns underskott och nedgången i valutareserven. Under sista kvartalet förstärktes den dock i takt med valutareserven, som tack vare den livligare kapitalimporten uppvisade en ökning. Valutakurspolitiken kan följaktligen karaktäriseras som i det närmaste neutral.

Antalet av de av Finlands Bank noterade valutakurserna förblev oförändrat under redogörelseåret. I avistahandeln med valutabankerna dominerade försäljningarna under förra halvåret. Sålunda uppgick värdet av Finlands Banks nettoförsäljning av valutor till valutabankerna till 356 milj. dollar. Under senare halvåret blev värdet av Finlands Banks nettoköp av valutor från valutabankerna 14 milj. dollar. För året som helhet steg centralbankens avistaförsäljning till ett värde av 844 milj. dollar och dess avistaköp till 502 milj. dollar.

Finland slöt den 4 juni ett avtal om beredskapskrediter med Internationella Valutafonden. På basen av detta kan landet vid behov lyfta krediter uppgående till 95 milj. särskilda dragningsrätter (SDR), vilket motsvarar drygt 400 Mmk. Samtidigt lyftes den s.k. oljefaciliteten på 71.25 milj. SDR eller drygt 300 Mmk. De beredskapskrediter, som Finlands Bank genom förhandlingar med privata utländska bankkonsortier skaffat sig rätt till, uppgick vid årets slut till ett värde av närmare 500 milj. dollar.

Terminsmarknaden

Den totala terminshandeln växte åter under 1975 efter att ett år tidigare ha minskat. På marknaden dominerade försäljningarna. Finlands Banks terminsförsäljningar i dollar uppgick sålunda till 502 milj. dollar och köpen till 259 milj. dollar. Terminskontrakten i dollar löpte liksom tidigare mestadels på 3—6 månader. Dollarns terminskurs låg hela året över avistakursen. Den 31 december var dollarns säljkurs vid 3 månaders terminstransaktioner 3.980 mk eller 3.1 % (på årsnivå 12.5 %) högre än avistasäljkursen. Det sammanlagda beloppet av terminstransaktionerna i rubel steg till 86 milj. rubel. Rubelns terminskurs befann sig hela året så gott som utan undantag på samma nivå som avistakursen.

Bilaterala betalningsarrangemang

Finland hade vid utgången av 1975 bilaterala betalningsavtal med åtta socialistiska länder. Enligt avtalen användes clearingrubeln som kontovaluta i transaktionerna med Sovjetunionen och Rumänien, clearingdollarn i transaktionerna med Bulgarien, Tyska Demo-

kratiska Republiken och Ungern samt clearingmarken i transaktionerna med Kinesiska Folkrepubliken. Med Polen och Tjeckoslovakien fortsattes betalningsarrangemanget med konton i fritt konvertibla US-dollar. Vid köp och försäljning av clearingdollar tillämpade man fortfarande kursen för US-dollar. Under årets lopp kom Mongoliska Folkrepubliken och Finland överens om att enligt vad som förutsatts i 1974 års handelsavtal öppna konton i konvertibla US-dollar för skötseln av betalningarna länderna emellan.

Långfristiga utländska kapitalrörelser

Den internationella långfristiga låneverksamheten blev efter avmattningen föregående år betydligt livligare under 1975. På euromarknaden emitterades ett rekordstort obligationsbelopp, motsvarande inemot 7 mrd dollar, medan emissionsbeloppet år 1974 hade varit knappt 2 mrd dollar. Låneprioderna på euroobligationsmarknaden förkortades till följd av den ringa låneaktiviteten föregående år från sedvanliga 10—15 år till 5—7 år, och den nominella räntenivån höll sig hela året jämförelsevis hög. Stabiliseringen av marknaden hade även sin orsak i att största delen av finansieringen återflyttades till europeiska och amerikanska källor. De oljeproducerande länderna drog i stort utsträckning bort sitt kapital från euromarknaden beroende på att deras exportöverskott blev mindre än vad de på förhand hade uppskattat och på att deras egna industrialiserings- och utvecklingsprogram också krävde mera medel än väntat. De stora industriländernas bytesbalansläge förbättrades däremot. Det förekom under redogörelseåret inte någon egentlig långfristig låneaktivitet på euromarknaden, eftersom obligationslånen, då låneprioderna för euroobligationerna förkortades, började påminna om s.k. medellånga syndikatlån. Dessa lån, som banksyndikaten beviljar ur egna medel och som i allmänhet kan klassificeras som medellånga, bildar numera en betydande del av euromarknaden.

Finlands långfristiga utländska skuld uppgick vid slutet av 1975 till 18 793 Mmk. Nya lån lyftes under året till ett värde av 7 043 Mmk, vilket var mera än dubbelt så mycket som ett år tidigare. Amorteringarna höll sig på föregående års nivå och belöpte sig till 1 483 Mmk. Nettoimporten av långfristigt kapital

steg följaktligen till 5 560 Mmk¹ och blev fyra gånger så stor som 1974 års motsvarande summa.

Nästan tre fjärdedelar av kapitalimporten skedde i form av finansieringslån, till vilka räknas såväl enskilda skuldsedellån som masskuldebrevslån. I fråga om de senare kommer uppsvinget på den internationella obligationsmarknaden tydligt till synes, ty det emitterade beloppet var mera än fem gånger så stort som ett år tidigare. Antalet lyfta masskuldebrevslån var såväl av obligationslånetyp som av typen "private placement" tretton stycken. Finska staten emitterade två lån i utlandet: i juni ett private placement-lån på 350 milj. saudiarabiska riyal (c. 360 Mmk) och i juli ett obligationslån på 10 mrd yen (c. 120 Mmk) på den japanska kapitalmarknaden. Lånevillkoren för de finländska masskuldebrevslånen var i allmänhet skäliga. Vid slutet av året lydde omkring 45 % av den långfristiga utländska skulden på US-dollar, 19 % på D-mark och 10 % på schweizerfranc; återstoden fördelade sig på flera olika valutor.

Kostnaderna för skötseln av skulden, dvs. räntorna och amorteringarna på de långfristiga lånen, ökade endast c. 12 %, eftersom en betydande del av kapitalimporten skedde i form av kortfristiga lån och krediter. Den andel av inkomsterna i bytesbalansen som kostnaderna för skötseln av skulden motsvarar steg till omkring 10 %.

De långfristiga utländska tillgodohavandena, vilka består av exportkrediter, direkta investeringar och av staten beviljade utvecklings-samarbetskrediter, uppgick till 3 190 Mmk, mot 2 806 Mmk ett år tidigare. Finlands långfristiga utländska nettoskuld var vid slutet av året 15 603 Mmk.

År 1975 blev nettoimporten av investeringskapital mera än dubbelt så stor som ett år tidigare. Trots den kraftiga ökningen representerade de till Finland riktade direkta utländska investeringarna alltså endast en obetydlig del av landets hela långfristiga kapitalimport. Finländska företags direkta investeringar i utlandet

stod däremot för närapå hälften av den sammanlagda långfristiga kapitalexporten.

Utländska investeringar i form av eget kapital företogs under redogörelseåret i Finland till ett värde av 182 Mmk, medan 17 Mmk repatrierades. Motsvarande dotterbolagskrediter lyftes till ett värde av 132 Mmk, samtidigt som amorteringarna uppgick till omkring 21 Mmk. Ungefär hälften av nettoimporten av investeringskapital härstammade från EFTA-länderna och därav huvudparten från Sverige. Vid slutet av året fanns det i Finland 792 företag helt eller delvis i utländsk ägo.

Utflödet av investeringar i form av eget kapital från Finland till utlandet uppgick under redogörelseåret till ett värde av 173 Mmk, medan drygt 3 Mmk repatrierades. Finländska företag beviljade omkring 43 Mmk i dotterbolagslån, och det amorterade eller till bolagskapital konverterade beloppet av gamla lån blev så stort som 111 Mmk. Omkring 62 % av nettoexporten av investeringskapital gick till EG-länder, omkring 17 % till Nordamerika och omkring 12 % till EFTA-länder. Vid årets utgång fanns det 635 finländska dotterföretag utomlands. Då en del av dessa i sin tur hade sammanlagt 47 dotterföretag, verkade i utlandet allt som allt 682 företag, som var helt eller delvis i finländsk ägo.

Finlands Banks balansräkning och resultaträkning

I det följande redogörs först sektorvis för utvecklingen av Finlands Banks fordringar och skulder under redogörelseåret. Därefter granskas de utelöpande sedlarna och mynten liksom depositionsbevisen samt sedelutgivningsrätten och dess användning. Sist behandlas Finlands Banks bokslut på basen av balans- och resultaträkningarna.

Utlandet

Finlands Banks utländska konton utvecklades under redogörelseåret på följande sätt:

Utländska konton

	Mmk		
	31. 12. 1974	31. 12. 1975	Förändring
Guld	121	121	—
Särskilda dragningsrätter	286	278	— 8
Guldtranchen i Internationella Valutafonden	268	—	— 268
Konvertibla valutor	1 109	1 089	— 20
Bundna valutor	7	462	+ 455
Guld och valutaforordringar	1 791	1 950	+ 159
Utländska växlar	252	272	+ 20
Utländska masskuldebrev	341	204	— 137
Markandelen i Internationella Valutafonden ..	530	798	+ 268
Övriga fordringar på utlandet	1 123	1 274	+ 151
<i>Summa utländska fordringar</i>	<i>2 914</i>	<i>3 224</i>	<i>+ 310</i>
Konvertibla konton	62	78	+ 16
Bundna konton	395	94	— 301
Valutaskulder	457	172	— 285
Internationella Valutafondens markkonton ...	530	1 127	+ 597
Tilldelade särskilda dragningsrätter	258	258	—
Övriga utländska skulder	788	1 385	+ 597
<i>Summa utländska skulder</i>	<i>1 245</i>	<i>1 557</i>	<i>+ 312</i>
<i>Utländska nettotillgodohavanden</i>	<i>1 669</i>	<i>1 667</i>	<i>— 2</i>

Finlands Banks guldreserv bibehölls under året oförändrad. De särskilda dragningsrätterna minskade med 8 Mmk, medan guldtranchen i Internationella Valutafonden, 268 Mmk, väx-lades till valutor. Finlands Banks utländska valutaforordringar växte under året med 435 Mmk, eftersom de konvertibla valutorna minskade med 20 Mmk och de bundna valutorna ökade med 455 Mmk. Bankens utländska skulder sjönk med 285 Mmk på grund av en nedgång i de bundna valutaskulderna. Den konvertibla valuta-reserven reducerades under året med 312 Mmk till 1 410 Mmk. Bankens bundna valuta-reserv uppgick vid årsskiftet till

368 Mmk. Då de bundna kontona ett år tidigare hade uppvisat en nettoskuld om 388 Mmk, ökade den bundna reserven under året med 756 Mmk netto.

Markandelen i Internationella Valutafonden, vilken ingår i övriga fordringar på utlandet, växte under året med 268 Mmk till 798 Mmk. Internationella Valutafondens markkonton, vilka ingår i övriga utländska skulder, ökade med 597 Mmk till 1 127 Mmk. Uppgången berodde på att guldtranchen väx-lades till valutor och att den av Internationella Valutafonden beviljade s.k. oljefaciliteten lyftes.

Finansieringsinstitutet

Förhållandet mellan Finlands Bank och finansieringsinstitutet illustreras av följande sammanställning:

¹ Dragningsarna och amorteringarna omräknas numera i mark enligt månadsmedeltalen av valutornas sälj-kurser, medan de olika månadernas skuldsaldon be-räknas enligt säljkurserna den sista i varje månad.

Finansieringsinstitutens konton

Mmk

	31. 12. 1974	31. 12. 1975	Förändring
Affärsbankernas checkräkningar	114	133	+ 19
Diskonterade växlar	3 034	3 385	+ 351
Masskuldebrev	220	327	+ 107
Övriga	46	319	+ 273
Fordringar på finansieringsinstitut	3 414	4 164	+ 750
Postbankens checkräkning	4	1	— 3
Affärsbankernas checkräkningar	4	3	— 1
Övriga	1	25	+ 24
Skulder till finansieringsinstitut	9	29	+ 20
<i>Nettotillgodohavanden i finansieringsinstitut</i>	<i>3 405</i>	<i>4 135</i>	<i>+ 730</i>

Fordringarna på finansieringsinstitut ökade med 750 Mmk, varav Finlands Banks innehav av masskuldebrev emitterade av finansieringsinstitut representerade 107 Mmk. Beloppet av de av affärsbankerna diskonterade växlarna växte med 351 Mmk och det utnyttjade beloppet av checkkrediter med 19 Mmk. Övriga fordringar på finansieringsinstitut steg med 273 Mmk till 319 Mmk. De innehöll bl.a. Finlands Banks nettoplacering på dagslånemarknaden och de checker och bankväxlar, som var på väg från kontoren. Affärsbankernas hela centralbanksfinansiering ökade under året med 648 Mmk och uppgick vid årsskiftet till 3 792 Mmk.

Finlands Banks skulder till finansieringsinstitut växte med allt som allt 20 Mmk. Uppgången kunde uteslutande tillskrivas övriga skulder, eftersom Postbankens och affärsbankernas checkräkningar sjönk. Övriga skulder omfattar bl.a. Mortgage Bank of Finland Oy:s checkräkning och vissa finansieringsinstituts inhemska valutakonton. De depositionsbevis,

som sålts till finansieringsinstitut, ingår inte i Finlands Banks skulder till dessa utan har upptagits i balansposten "utelöpande depositionsbevis".

Vid en granskning av finansieringsinstitutens ställning bör man dessutom beakta de ansvarsförbindelser, som uppkommit i samband med olika finansieringsarrangemang och som inte ingår i sammanställningen. Växlar, som Finlands Bank köpt men som bankerna bär ansvaret för, är nyexportkreditväxlarna samt exportväxlarna i utländskt mynt. De sistnämnda står för huvudparten av balansposten "utländska växlar". Till ansvarssumman hör även de lån, som Finlands Bank inom ramen för finansieringsarrangemanget med inhemska leveranskrediter beviljat mot respektive banks garanti.

Den offentliga sektorn

Utvecklingen av kontoförhållandet mellan banken och den offentliga sektorn framgår av följande sammanställning:

Den offentliga sektorns konton

Mmk

	31. 12. 1974	31. 12. 1975	Förändring
Masskuldebrev	71	70	— 1
Statens metallmyntsansvar	225	256	+ 31
Övriga	6	13	+ 7
Fordringar på den offentliga sektorn	302	339	+ 37
Checkräkningar	7	2	— 5
Konjunkturfondsdepositioner	543	155	— 388
Importdepositioner	—	1 135	+ 1 135
Övriga	10	9	— 1
Skulder till den offentliga sektorn	560	1 301	+ 741
<i>Nettoskulder till den offentliga sektorn</i>	<i>258</i>	<i>962</i>	<i>+ 704</i>

Fordringarna på den offentliga sektorn ökade med 37 Mmk närmast till följd av uppgången i statens metallmyntsansvar. Skulderna till den offentliga sektorn växte för sin del med 741 Mmk. Uppgången berodde på de importdepositioner, som staten under året uppbar och deponerade vidare i Finlands Bank. Importdepositionerna belöpte sig vid slutet av året till 1 135 Mmk. Statens konjunkturfondsdepositioner reducerades däremot under året med

388 Mmk till 155 Mmk och exportavgifts-, konjunkturskatte- och investeringsskattemedlen från 8 Mmk till 1 Mmk. Finlands Banks skuld till den offentliga sektorn innehåller inte de depositionsbevis som sålts till den offentliga sektorn.

Företagen

Förhållandet mellan Finlands Bank och företagen utvecklades på följande sätt:

Företagens konton

Mmk

	31. 12. 1974	31. 12. 1975	Förändring
Nyexportväxlar	90	128	+ 38
Finansiering av leveranskrediter	276	402	+ 126
Masskuldebrev	231	223	— 8
Övriga	34	180	+ 146
Fordringar på företag	631	933	+ 302
Investeringsdepositioner	34	73	+ 39
Konjunkturinnehållningsdepositioner	49	—	— 49
Kapitalimportdepositioner	98	450	+ 352
Importavgiftsdepositioner	6	8	+ 2
Övriga	8	8	+ 0
Skulder till företag	195	539	+ 344
<i>Nettotillgodohavanden i företag</i>	<i>436</i>	<i>394</i>	<i>— 42</i>

Finlands Banks fordringar på företag ökade med 302 Mmk till 933 Mmk. Utlåningen till företagen växte med 310 Mmk till 710 Mmk. Av detta kreditbestånd representerade nyexportväxlarna 128 Mmk och krediter i anslutning till finansieringsarrangemanget med inhemska leveranskrediter 402 Mmk. Beloppet av bankens innehav av masskuldebrev emitterade av företag sjönk med 8 Mmk till 223 Mmk.

Skulderna till företag växte med 344 Mmk till 539 Mmk. Största delen av dem bestod av kapitalimportdepositioner, vilka under årets lopp ökade med 352 Mmk till 450 Mmk. I form av företagets investeringsdepositioner inflöt ytterligare 39 Mmk, och dessa belöpte sig vid slutet av året till 73 Mmk. Konjunkturinne-

hållningsdepositionerna, vilka vid ingången av året uppgick till 49 Mmk, avvecklades före utgången av juni. Högst eller 120 Mmk var deras belopp under mars—juni.

Utelöpande sedlar och mynt samt depositionsbevis

Beloppet av utelöpande sedlar och mynt växte under året med 393 Mmk för att vid slutet av året uppgå till 2 855 Mmk. Av ökningen svarade sedelstocken för 358 Mmk och metallmynten för 35 Mmk. Dessutom ingår i balansposten "övriga skulder" sedlar i den gamla myntenheten till ett värde av 9 Mmk. Beloppet av utelöpande depositionsbevis sjönk med 790 Mmk och utgjorde vid årets slut 250 Mmk.

Sedelutgivningsrätten och dess användning

Finlands Banks sedelutgivningsrätt och dess användning framgår av följande sammanställning:

Sedelutgivningsbalansen			
	Mmk		
	31. 12. 1974	31. 12. 1975	Förändring
<i>Sedelutgivningsrätt</i>			
Ordinarie täckning	2 141	2 282	+ 141
Supplementär täckning	1 500	1 500	—
Summa	3 641	3 782	+ 141
<i>Sedelutgivning</i>			
Utelöpande sedlar	2 259	2 617	+ 358
Vid anfordran betalbara förbindelser	498	229	— 269
Outnyttjad checkkredit	1	2	+ 1
Sedelutgivningsreserv	883	934	+ 51
Summa	3 641	3 782	+ 141

Den ordinarie sedeltäckningen, till vilken hänförs guld och bankens ostridiga fordringar på utlandet, steg under 1975 med 141 Mmk till 2 282 Mmk. Den supplementära sedeltäckningen, till vilken räknas de som täckning godkända inhemska växlarna, bibehölls oförändrad och låg vid årets slut vid den genom en temporär ändring av reglementet fastställda övre gränsen, 1 500 Mmk. Sålunda växte hela sedelutgivningsrätten till följd av uppgången i den ordinarie sedeltäckningen med 141 Mmk.

Den utnyttjade sedelutgivningsrätten, dvs. den utelöpande sedelstocken, bankens vid anfordran betalbara förbindelser och det utnyttjade beloppet av checkkrediterna ökade med sammanlagt 90 Mmk, och sedelutgivningsreserven växte följaktligen med 51 Mmk till 934 Mmk.

Bokslutet

Som komplettering till redogörelsen för bankens ställning återges bankens balansräkning för redogörelseåret och närmast föregående år:

Balansräkning					
Mmk					
Aktiva	31. 12. 1974	31. 12. 1975	Passiva	31. 12. 1974	31. 12. 1975
Guld	121	121	Konvertibla konton	62	78
Särskilda dragningsrätter .	286	278	Bundna konton	395	94
Guldtranchen i Internatio-			<i>Valutaskulder</i>	457	172
nella Valutafonden	268	—	Internationella Valutafon-		
Konvertibla valutor	1 109	1 089	dens markkonton	530	1 127
Bundna valutor	7	462	Tilldelade särskilda drag-		
<i>Guld och valutafordringar</i>	1 791	1 950	ningsrätter	258	258
Utländska växlar	252	272	<i>Övriga utländska skulder</i> .	788	1 385
Utländska masskuldebrev .	341	204	Sedlar	2 259	2 617
Markandelen i Internatio-			Metallmynt	203	238
nella Valutafonden	530	798	<i>Utelöpande sedlar och mynt</i>	2 462	2 855
<i>Övriga fordringar på utlan-</i>			<i>Utelöpande depositionsbe-</i>		
<i>det</i>	1 123	1 274	<i>vis</i>	1 040	250
Affärsbankernas checkräk-			Postbankens checkräkning .	4	1
ningar	114	133	Affärsbankernas checkräk-		
Diskonterade växlar	3 034	3 385	ningar	4	3
Masskuldebrev	220	327	Övriga	1	25
Övriga	46	319	<i>Skulder till finansieringsin-</i>		
<i>Fordringar på finansierings-</i>			<i>stitut</i>	9	29
<i>institut</i>	3 414	4 164	Checkräkningar	7	2
Masskuldebrev	71	70	Konjunkturfondsdeposition-		
Statens metallmyntsansvar .	225	256	er	543	155
Övriga	6	13	Importdepositioner	—	1 135
<i>Fordringar på den offent-</i>			Övriga	10	9
<i>liga sektorn</i>	302	339	<i>Skulder till den offentliga</i>		
Nyexportväxlar	90	128	<i>sektorn</i>	560	1 301
Finansiering av leveranskre-			Investeringsdepositioner ..	34	73
diter	276	402	Konjunkturinnehållnings-		
Masskuldebrev	231	223	depositioner	49	—
Övriga	34	180	Kapitalimportdepositioner .	98	450
<i>Fordringar på företag</i>	631	933	Importavgiftsdepositioner .	6	8
<i>Övriga tillgångar</i>	37	47	Övriga	8	8
			<i>Skulder till företag</i>	195	539
			<i>Övriga skulder</i>	17	15
			<i>Värderegleringsräkningar</i> .	858	331
			Grundfond	600	1 400
			Reservfond	163	237
			Räkenskapsårets resultat .	149	193
			<i>Eget kapital</i>	912	1 830
			Summa	7 298	8 707
			Summa	7 298	8 707

Bankens synliga egna medel exklusive vinsten utgjorde vid redogörelseårets slut 1 637 Mmk eller 874 Mmk mera än vid föregående årsskifte. Ökningen beror på att grundfonden i enlighet med riksdagens beslut höjdes med 800 Mmk i samband med bokslutet och på att hälften av 1974 års vinst har fonderats. Utöver dessa medel äger banken förmögenhetsobjekt, som inte kommer till synes i balansräkningen. Sådana är förutom de reserver, som

uppkommit på grund av nedskrivningar, även huvudkontorets och avdelningskontorens byggnader, sedeltryckeriet, vissa andra för bankens verksamhet nödvändiga fastigheter och olika aktier, främst aktiemajoriteten i Tervakoski Oy.

Bankens resultaträkning för redogörelseåret och närmast föregående år framgår av följande sammanställning:

	Resultaträkning	
	mk	
	1. 1. 1974—31. 12. 1974	1. 1. 1975—31. 12. 1975
Ränteintäkter		
Räntor på inhemska fordringar	354 999 331,45	512 380 801,16
Räntor på utländska fordringar	119 062 272,22	59 193 427,10
Räntor på masskuldebrev	82 736 029,02	78 220 269,52
Summa	556 797 632,69	649 794 497,78
Räntekostnader		
Räntor på inhemska skulder	157 161 965,32	135 165 897,73
Räntor på och reserveringsprovisioner för utländska skulder	7 372 323,36	23 111 138,55
Summa	164 534 288,68	158 277 036,28
Räntebidrag	392 263 344,01	491 517 461,50
Övriga intäkter		
Provisioner	5 000 743,26	7 682 923,85
Kursdifferenser	—	51 412 366,04
Övriga intäkter	6 807 742,53	8 372 270,47
Summa	11 808 485,79	67 467 560,36
Övriga kostnader		
Löner	24 739 839,54	31 180 610,14
Socialskyddsavgifter	2 045 126,87	2 635 455,89
Pensioner	4 992 291,50	6 630 474,45
Sedeltillverkning	10 608 454,89	15 551 604,87
Avskrivningar	35 501 697,50	59 060 611,06
Kursdifferenser	38 650 956,49	—
Övriga kostnader	8 299 566,80	10 477 646,76
Summa	124 837 933,59	125 536 403,17
Överföring till värderegleringsräkningar	130 000 000,00	240 000 000,00
Räkenskapsårets resultat	149 233 896,21	193 448 618,69

Bankens intäkter uppgick till sammanlagt 717 Mmk. Härav bestod 512 Mmk av räntor på inhemska fordringar, 78 Mmk av räntor på masskuldebrev och 59 Mmk av räntor på utländska fordringar.

Bankens totala kostnader belöpte sig till 284 Mmk. Av dessa utgjorde räntorna på inhemska skulder 135 Mmk, avskrivningarna 59 Mmk och löner 31 Mmk.

Bankens vinst för räkenskapsåret var

193 448 618,69 mk. I den ingående balansen för 1976 har hälften av vinsten, dvs. 96 724 309,35 mk, överförts till reservfonden. Den andra hälften har förts till kontot för odisponerade vinstmedel, och om dess användning beslutar riksdagen.

Bankfullmäktige föreslår, att

ifrågavarande belopp, 96 724 309,34 mk, överförs till statsverket.

Av bankfullmäktige handlagda ärenden

Revisionen

De vid 1974 års riksdag utsedda revisorerna, riksdagsmannen Mikko Kaarna, riksdagsmannen Sami Suominen, vicehäradshövdingen Pekka Pesola, riksdagsmannen Väinö Vilponiemi och organisationssekreteraren Erkki Kivimäki, verkställde den 17—21 februari senaste år revision av bankens räkenskaper för år 1974. I enlighet med revisorernas utlåtande beviljade bankfullmäktige direktionen ansvarsfrihet för bankens förvaltning under 1974.

Granskningen av lånerörelsen och valutahandeln

Bankfullmäktige har under redogörelseåret i enlighet med sin instruktion granskat bankens lånerörelse och övriga placeringar ävensom valutahandeln vid följande tidpunkter: den 20 januari, den 14 mars, den 29 maj, den 19 juni, den 11 augusti och den 6 november.

Inventeringen och inspektionen av avdelningskontoren

a) I huvudkontoret

Bankfullmäktige har i enlighet med § 6 i sin instruktion verkställt inventering av huvudkontorets kassor och kassavalv ävensom lånehandlingar och säkerheter samt panter och depositioner. Inventeringen gav inte anledning till anmärkning.

b) I avdelningskontoren

Bankfullmäktige har övervakat, att avdelningskontorens handkassor och kassavalv en gång i månaden och växlar, skuldsedlar och panter minst tre gånger under året har inventerats av kontorens kontrollanter.

Den i § 2 i bankens instruktion stadgade inspektionen har verkställts vid samtliga avdelningskontor.

Längmanska och Rosenbergska fonderna

Bankfullmäktige har godkänt räkenskaperna för 1974 för Längmanska och Rosenbergska fonderna och tillställt riksdagens bankutskott avskrifter av räkenskaperna.

Vid sitt möte den 24 april godkände bankfullmäktige den av Cancerföreningen i Finland avgivna redovisningen för användningen av det understöd som 1972 utdelats ur fonden nr 2 i E. J. Längmans fond A och beslöt, att det understöd på 27 600 mark, vilket under redogörelseåret var disponibelt för utdelning ur fonden, skulle användas för bekämpande av kancersjukdomarna på det sätt, som Cancerföreningen i Finland föreslagit, och uppmanade direktionen att låta utbetala understödet till föreningen.

Vid sitt möte den 29 maj godkände bankfullmäktige redovisningarna för de understöd, som under 1972 utdelats ur E. J. Längmans företagarfond i enlighet med de av riksdagen den 9 december 1971 fastställda föreskrifterna.

Enligt de ovan nämnda föreskrifterna skulle under redogörelseåret åter verkställas en utdelning av understöd ur E. J. Längmans företagarfond. Den för utdelning disponibla summan var 52 320 mk. Utdelningen omfattar än så länge Lapplands och Uleåborgs län, vilka vardera mottar hälften av det ifrågavarande understödet. Av denna anledning hade länsstyrelserna i Lapplands och Uleåborgs län, efter att ha införskaffat utlåtanden från ekonomiska organ och planeringsmyndigheter, enligt föreskrifterna uppgjort förslag till användning av understöden och hänskjutit förslagen till bankfullmäktiges avgörande. Vid sitt möte den 29 maj godkände bankfullmäktige de nämnda förslagen och beslöt uppmana direktionen att låta utbetala understöden till vederbörande att användas till de föreslagna ändamålen.